

Enhed
Forvaltningsjura

Sagsbehandler
Elsebeth Jarl
Brunés

Koordineret med

Sagsnr.
2015 - 6297

Doknr.
308994

Dato
24-02-2016

HØRINGSNOTAT

over

Forslag til Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Betalings- og handlekommune ved ophold i veteran tilbud m.v.)veteranforslag fremsættelse

1. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag blev den 18. december 2015 sendt i høring hos:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens fællesråd, Centralforeningen for Stampersonel, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Fonden Danske Veteranhjem, FTF, HK-Kommunal, Hovedorganisationen af Officerer i Danmark, Hærens Konstabel- og Korporalforening, Institut for Menneskerettigheder, KFUMs Soldatermission, KL, Landsforeningen af pårørende til stofmisbrugere, Landsforeningen bedre Psykiatri, Landsforeningen Sind, LO, LOKK - Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, LOS (Landsforeningen af Opholdssteder), Rådet for Socialt Udsatte, SAND - De Hjemløses Landsorganisation, SBH - Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark, Sjældne Diagnoser, Socialpædagogernes Landsforbund, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund og Ældre Sagen.

Social- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnesagens Fællesråd, Centralforeningen for Stampersonel, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Fonden Danske Veteranhjem, FTF, Institut for Menneskerettigheder, KFUMs Soldatermission, KL, LO, LOKK - Landsorganisationen af Kvindekrisecentre og SAND - De Hjemløses Landsorganisation

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

2. Høringssvarene

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen, Danske Ældreråd, FTF, LO og LOKK har ingen bemærkninger til lovforslaget. Børnesagens Fællesråd har meddelt, at organisationen ikke afgiver høringssvar til lovforslaget.

Centralforeningen for Stampersonel, Datatilsynet, Fonden Danske Veteranhjem, KFUM's Soldatermission, Institut for Menneskerettigheder, KL og SAND - SAND - De Hjemløses Landsorganisation har afgivet bemærkninger til forskellige dele af lovforslaget, som behandles nærmere nedenfor.

2.1. Ændringer i reglerne om betalings- og handlekommune ved ophold i veterantilbud

Fonden Danske Veteranhjem og KFUM's Soldatermission ser positivt på forslaget, og vurderer, at det vil kunne løse de problemer, som nogle veteraner har oplevet i forbindelse med ophold på veteranhjem KFUMs SoldaterRekreation og Veteranbo.

KL støtter forslaget. KL tilkendegiver, at der med de gældende regler er en risiko for, at de kommuner, der har et veterantilbud, får påført ekstraudgifter i forbindelse med at veteraner midlertidigt eller permanent bosætter sig i et veterantilbud i den pågældende kommune. Kommuner, der har veterantilbud, har ikke udgifter forbundet med selve driften af veterantilbuddene, men kan risikere at stå med betalingsforpligtelsen for de sociale udgifter til veteranerne. Det har betydet, at kommuner, der har veterantilbud, har følt det som en økonomisk belastning for kommunen, og det mener KL ikke har været hensigtsmæssigt. KL er derfor positiv over for, at veterantilbuddene nu bliver omfattet af reglerne for mellemkommunal refusion.

Centralforeningen af Stampersonel tilkendegiver, at den bifalder forenklinger og mindre forbedringer i lovforslaget. Foreningen udtrykker imidlertid bekymring over, at lovforslagets bemærkninger ikke tydeligt forholder sig til den situation, hvor en veteran bliver bortvist fra bostedet.

Herudover tilkendegiver Centralforeningen af Stampersonel, at foreningen ser positivt på, at lovforslaget ikke ændrer finansieringen i de omfattede tilbud, men at der med hensyn til organiseringen kan være behov for nytænkning. Foreningens udgangspunkt er, at der fortsat er stort behov for privat drevne og finansierede tilbud. Den hjælp og støtte, der kan ydes efter serviceloven, bør der ikke ændres ved.

SAND - De hjemløses Landsorganisation bifalder, at der skabes mere klarhed over tilbud til veteraner og specielt kommunernes forpligtelser i forhold til opholdskommune, betalingskommune og handlekommune. Dog anføres det, at organisationen i forhold til hjemløse ofte oplever borgerne, som bliver kastebold mellem kommunerne – uanset de gældende regler. Det er organisationens opfattelse, at hjemløse borgere og veteraner skal have hjælp der, hvor de befinder sig, og at refusionsspørgsmål ikke bør vedrøre borgerne.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

For så vidt angår kommentaren fra *Centralforeningen for Stampersonel* om bortvisning fra veterantilbud er i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6, indsat en uddybende bemærkning om, at hvis en veteran måtte blive bortvist fra et veterantilbud og ikke umiddelbart etablerer ny opholdskommune i form af bopæl eller sædvanligt opholds-

sted, vil det fortsat være den oprindelige opholdskommune, der har pligt til at yde veteranen den hjælp efter serviceloven, den pågældende har ret til.

For så vidt angår finansiering indebærer lovforslaget, som det fremgår af afsnit 2.1.3. i de almindelige bemærkninger ingen ændringer af finansieringen eller organiseringen af de omfattede veterantilbud, men ændrer alene, hvilken kommune der skal være betalingskommune og handlekommune med hensyn til sociale ydelser til veteraner, der tager ophold i sådanne tilbud. Bemærkningen fra Centralforeningen af Stampersonel med hensyn til den eksisterende organiseringen af veterantilbud ligger uden for rammerne af det foreliggende lovforslag om ændring af retssikkerhedslovens regler om betalings- og handlekommune og giver på den baggrund ikke anledning til at foretage ændringer i lovforslaget.

For så vidt angår kommentaren fra *SAND* bemærkes, at lovforslaget indebærer, at det bliver uden betydning for en kommunes betalings- og handlepligt efter serviceloven og betalingspligten efter retssikkerhedslovens § 11 c, om en veteran, der har taget ophold i et veterantilbud, vurderes at have bevaret eller opgivet tilknytningen til sin hidtidige opholdskommune. Det vil i begge tilfælde være den oprindelige opholdskommune, der er betalings- og handlekommune for så vidt angår ydelser efter serviceloven, ligesom denne kommune vil være betalingskommune for en række andre ydelser efter retssikkerhedslovens § 11 c. Eventuel uenighed mellem kommuner om dette spørgsmål og herunder om betydningen af længden i et ophold i et veterantilbud bliver dermed uden betydning for disse forpligtelser.

På den måde kan lovforslaget gøre det klart for såvel veteraner som kommuner, hvilken kommune der har pligt til at yde og finansiere hjælp i forbindelse med ophold i et veterantilbud.

For så vidt angår andre spørgsmål, der måtte give anledning til uenighed mellem kommuner om, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp, bemærkes, at der i retssikkerhedslovens gældende § 9, stk. 10, netop er fastsat en bestemmelse, der har til formål at sikre, at der altid er en kommune, der har ansvaret for at hjælpe en borger, også mens der eventuelt er uenighed mellem to eller flere kommuner.

Det følger af bestemmelsen, at hvis der opstår uenighed mellem to eller flere kommuner om, hvilken kommune der er en persons opholdskommune, må den af de uenige kommuner, som personen har eller senest har haft folkeregisteradresse i, fungere som opholdskommune, indtil det er afklaret, hvilken kommune der er rette opholdskommune. Når den rette opholdskommune er blevet fundet – eventuelt ved en afgørelse fra Ankestyrelsen – og hvis den kommune, der har fungeret som handlekommune i den mellemliggende periode, viser sig ikke at være den rette opholdskommune, skal den korrekte opholdskommune refundere de udgifter, som den fungerende opholdskommune har afholdt i den periode, hvor uenigheden har bestået.

Denne bestemmelse gælder såvel veteraner, som andre – hjemløse som ikke hjemløse – og indebærer, at der er en kommune, der foreløbigt skal fungere som handlekommune og har pligt til at yde hjælp efter den sociale lovgivning, mens det afklares, hvilken kommune der i sidste ende skal stå for hjælpen.

For så vidt angår *SANDs* synspunkt med hensyn til, hvilken kommune der bør være handlekommune kan henvises til, at det ved lov nr. 550 af 26. maj 2010 på baggrund af aftalen mellem den daværende regering og KL om kommunernes økonomi for 2010 blev fastsat, at en persons oprindelige opholdskommune fortsat skal være handle-

kommune for så vidt angår hjælp efter serviceloven, når denne kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person får ophold i et socialt botilbud for voksne eller lignende i en anden kommune end den oprindelige opholdskommune.

Høringssvaret fra *SAND* har på den baggrund ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

2.2 Ændret handlekommune efter serviceloven for en afgrænset gruppe blandt de personer, der før den 1. august 2010 havde fået ophold i botilbud i en anden kommune og som senere er flyttet til botilbud i en tredje kommune, jf. lovforslagets § 1, nr. 35, og § 10.

KL støtter forslaget.

Datatilsynet har henledt opmærksomheden på reglerne om videregivelse af oplysninger om væsentlige sociale problemer og om helbredsforhold fra myndigheder, der udfører opgaver inden for det sociale område.

Datatilsynet har noteret sig, at Indenrigs- og Socialministeriet i bemærkningerne til forslaget § 10, stk. 2, har præciseret, at der med bestemmelsen er tilsigtet at skabe en fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, til ugunst for borgeren. Det er Datatilsynets opfattelse, at lovforslaget med fravigelsen af persondatalovens § 8, stk. 3, muliggør udveksling af personoplysninger om sociale forhold i videre omfang, end det ellers ville have været tilfældet.

Datatilsynet henleder opmærksomheden på, at § 8, stk. 3, blev indsat ved fremsættelsen af det 3. lovforslag til persondataloven med henblik på at fastsætte strenge betingelser for videregivelse af personoplysninger på det sociale område. Datatilsynet finder på den baggrund, at en fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, kun bør tilvejebringes, hvis vægtige samfundsmæssige hensyn taler herfor. Datatilsynet finder ikke at burde udtale sig om, hvorvidt dette i den aktuelle sammenhæng er tilfældet.

Da oplysninger om væsentlige sociale problemer ikke er omfattet af databeskyttelsesdirektivets artikel 8, men af artikel 7, har Datatilsynet opfordret til, at det præciseres i lovforslagets bemærkninger, at spørgsmålet herom skal vurderes i forhold til databeskyttelsesdirektivets artikel 7.

Endelig finder Datatilsynet, at Social- og Indenrigsministeriet – i de særlige bemærkninger – bør præcisere, at videregivelse af oplysninger omfattet af persondatalovens § 7, herunder helbredsoplysninger, alene vil finde sted, når det er muligt efter bestemmelsen.

Institut for Menneskerettigheder har ligeledes fremført bemærkninger vedrørende lovforslagets § 10, stk. 2, om mulighed for videregivelse af oplysninger i forbindelse med den foreslåede ordning om, at en afgrænset gruppe af personer får handlekommune i den kommune, hvor de bor, også for så vidt angår ydelser efter serviceloven.

Institut for Menneskerettigheder efterlyser en nærmere redegørelse for begrundelsen for forslaget om muligheden for videregivelse af oplysninger uden samtykke i de omfattede situationer.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Ved lovforslagets § 1, nr. 35, foreslås, at en borgers aktuelle opholdskommune, C, bliver handlekommune også for ydelser efter serviceloven i nærmere angivne tilfælde. Dette omfatter tilfælde, hvor borgeren oprindeligt af kommune A er visiteret til et botilbud i kommune B, hvor kommune A efter lov nr. 550 af 26. maj 2010 har afvist at overtage handlepligten efter serviceloven for borgeren, men fortsat er betalingskommune, og hvor kommune B efterfølgende har visiteret til pågældende borger til et nyt botilbud i kommune C.

Ved lovforslagets § 10, stk. 1, foreslås, at denne regel også skal gælde for personer, der før ikrafttrædelsen af den foreslåede ændring er flyttet til kommune C efter visitation fra kommune B. Kommune C får efter forslaget pligten til at yde hjælp til borgeren efter serviceloven tre måneder efter lovændringens ikrafttræden. Det gælder for personer med ophold i botilbud efter serviceloven også den hjælp, der består i selve opholdet i botilbuddet.

Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 10, stk. 2, foreslås ved bestemmelsen, at borgerens aktuelle opholdskommune, C, i forbindelse med overtagelsen af handlepligten i disse afgrænsede tilfælde, skal have adgang til uden samtykke fra borgeren at forlange nødvendige oplysninger om borgeren fra den kommune, B, der hidtil har været handlekommune efter serviceloven, dvs. oplysninger, der er nødvendige for, at kommunen på overtagelsestidspunktet kan varetage pligten til at yde hjælp efter serviceloven. Bestemmelsens formål er at sikre, at en kommune, der overtager pligten til at yde hjælp efter serviceloven til en borger indenfor den omfattede afgrænsede personkreds, kan opfylde sin pligt til at yde hjælp og omsorg for borgeren også i tilfælde, hvor borgeren evt. ikke måtte ønske at give samtykke til, at kommunen indhenter oplysninger fra den kommune, der hidtil har ydet denne hjælp.

Bestemmelsen svarer, som det fremgår af bemærkningerne, til § 3, stk. 5, i lov nr. 550 af 26. maj 2010, hvor reglerne om handlekommune efter serviceloven for bl.a. den berørte personkreds blev indført.

Ministeriet finder på den baggrund, at vægtige hensyn taler for den foreslåede bestemmelse.

Bemærkningerne til lovforslagets § 10, stk. 2, er i forlængelse af *Datatilsynets* høringsvar præciseret efter drøftelse med Justitsministeriet.

På baggrund af høringsvaret fra *Institut for Menneskerettigheder* er bemærkningerne til § 10 yderligere uddybet.

2.3. Ændring af bemyndigelse for regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen

KL har tilkendegivet, at KL støtter forslaget.

2.4. Ændringer som følge af ældreområdets overførsel til Sundheds- og Ældreministeriet

KL har ingen bemærkninger til omlægningen, men påpeger, at når ansvaret for lovgivningen fordeles mellem to ministerier, kan det for det første blive mere ugennemsigtigt for kommunerne, hvilket ministerium som skal kontaktes med et givent spørgsmål til lovgivningen. Dertil kommer en bekymring for, om omlægningen kommer til at betyde, at kommunerne må udfærdige eksempelvis statistik på enslydende områder for både Social- og Indenrigsministeriet og Sundheds- og Ældreministeriet – og om den administrative byrde dermed øges i kommunerne.

KL oplyser, at KL støtter lovforslaget.

Datatilsynet har kommenteret lovforslagets § 1, nr. 28, hvorefter kommunalbestyrelserne og regionsrådene har pligt til at tilvejebringe og indsende statistiske oplysninger m.v., som sundheds- og ældreministeren anmoder om med hensyn til hjælpen efter en række bestemmelser i lov om social service.

Datatilsynet har i den forbindelse henledt Social- og Indenrigsministeriets opmærksomhed på persondatalovens § 10 og anført, at hvis ”statistiske oplysninger” i udkastet omfatter personoplysninger, går Datatilsynet ud fra, at videregivelse af disse til sundheds- og ældreministeren vil ske under iagttagelse af persondatalovens § 10.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Sundheds- og Ældreministeriet har på baggrund af *Datatilsynets* høringssvar tilkendegivet overfor Social- og Indenrigsministeriet, at i det omfang, der måtte blive tale om efter bestemmelsen at anmode om personoplysninger, vil behandlingen heraf efter bestemmelsen naturligvis ske i overensstemmelse med persondataloven, herunder lovens § 10. Dette er præciseret i de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 28.

KLs bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.